

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України

_____20__ року № _____

**Порядок та умови
страхування ризиків при дослідно-промисловому та промисловому
видобуванні і використанні газу (метану) вугільних родовищ**

1. Страхування відповідальності за класом страхування 13, визначеним статтею 4 Закону України «Про страхування», під час дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ у випадках, передбачених Законом України «Про газ (метан) вугільних родовищ» (далі – страхування відповідальності), проводиться з метою забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної страхувальником навколишньому природному середовищу у зв'язку з аварією, пожежею чи технічними неполадками.

2. У цих Порядку та умовах терміни вживаються в такому значенні:

аварія - небезпечна подія техногенного характеру, що сталася під час дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ та спричинила ураження, травмування населення або створює на об'єкті чи окремій території загрозу життю або здоров'ю населення та призводить до руйнування будівель, споруд, обладнання і транспортних засобів, порушення виробничого або транспортного процесу чи спричиняє наднормативні, аварійні викиди забруднюючих речовин та інший шкідливий вплив на навколишнє природне середовище;

пожежа - неконтрольоване горіння, що виникло під час дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ, внаслідок якого утворилися небезпечні для навколишнього природного середовища чинники;

технічні неполадки - непередбачений вихід з ладу обладнання, яке використовується під час дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ, внаслідок якого заподіяна шкода навколишньому природному середовищу, що не спричинений аварією та обумовлений:

енергетичним перевантаженням, перегрівом, вібрацією;

дією електроенергії у вигляді короткого замикання електричного струму, перевантаження електромережі, зниженням напруги;

дією низьких температур;

гідравлічним ударом або нестачею рідини в котлах, парогенераторах, інших апаратах, що працюють за допомогою пари або рідини;

розривом тросів і ланцюгів.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про газ (метан) вугільних родовищ» та «Про страхування».

3. Суб'єктами страхування відповідальності є:

1) страхувальник – особа, яка уклала зі страховиком договір страхування відповідальності або є страхувальником відповідно до законодавства, а саме суб'єкт господарювання – користувач надр, що здійснює дослідно-промислове та промислове видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ відповідно до спеціального дозволу на користування надрами, передбаченого Законом України «Про газ (метан) вугільних родовищ» та уклав зі страховиком договір страхування відповідальності користувача надр під час дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ на випадок заподіяння шкоди навколишньому природному

середовищу внаслідок аварій, пожеж чи технічних неполадок (далі – договір страхування відповідальності);

2) страховик – фінансова установа або філія страховика-нерезидента, яка отримала в установленому порядку ліцензію на здійснення діяльності з прямого страхування за класом страхування 13, визначеним у статті 4 Закону України «Про страхування» (ризиками в межах цього класу страхування) з урахуванням вимог нормативно-правового акта Національного банку України, в якому визначено характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування;

3) потерпілі треті особи – фізичні та юридичні особи, яким заподіяна пряма шкода страхувальником внаслідок аварій, пожеж чи технічних неполадок протягом строку дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ.

4. Предметом договору страхування відповідальності є передача страхувальником за плату ризику, пов'язаного з об'єктом страхування, страховику на умовах, визначених таким договором страхування відповідальності та цими Порядком та умовами.

Об'єктом договору страхування відповідальності є відповідальність за заподіяну страхувальником шкоду навколишньому природному середовищу у зв'язку з аварією, пожежею чи технічними неполадками, що виникли протягом строку дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ.

5. Страховими ризиками є певні події, на випадок яких проводиться страхування, які мають ознаки ймовірності та випадковості настання, що можуть статися під час провадження страхувальником господарської діяльності та призвести до заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу при дослідно-промисловому та промисловому видобуванні і використанні газу (метану) вугільних родовищ (аварії, пожежі, технічні неполадки).

6. Страховим випадком є певна подія, передбачена договором страхування відповідальності та цими Порядком та умовами, ризик виникнення якої застрахований, та внаслідок якої виникає обов'язок страховика здійснити страхову виплату, а саме заподіяння шкоди, відповідальність за відшкодування якої несе страхувальник навколишньому природному середовищу у зв'язку з аварією, пожежею чи технічними неполадками, протягом дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ, за умови, що подія, яка призвела до заподіяння такої шкоди, сталася в період дії договору страхування відповідальності та встановлено причинно-наслідковий зв'язок між заподіянням такої шкоди та діяльністю страхувальника з дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ.

7. Не визнаються страховими випадками події, що сталися внаслідок:

війни, збройної агресії, бойових дій, страйку, масових заворушень, терористичного акту та диверсії;

впливу іонізуючого випромінювання та радіаційного впливу;

псування (корозії, гниття, зносу, окислювання, бродіння) предметів (устаткування, матеріалів, речовин), що використовуються в технологічному процесі, яке мало бути, але не було враховане під час їх використання та про яке не було повідомлено страховику під час укладення договору страхування відповідальності;

самозапалення та інших природних властивостей окремих предметів, які мали бути, але не були враховані під час їх використання та про які не було повідомлено страховику під час укладення договору страхування відповідальності;

стихійного лиха;

самовільного користування надрами;

проведення робіт без затвердженої в установленому законодавством порядку технічної документації (проектів, паспортів тощо) або з порушенням її вимог;

порушення умов та правил діяльності, що передбачені відповідним спеціальним дозволом на користування надрами, передбаченим Законом України «Про газ (метан) вугільних родовищ», норм безпеки.

8. У разі настання події, що має ознаки страхового випадку, страхувальник повинен протягом двох робочих днів після того, як про неї стало відомо, письмово повідомити страховика про факт, причини, наслідки та обставини настання події, що може бути визнана страховим випадком.

9. Страхова сума за одним договором страхування відповідальності визначається під час укладення договору страхування відповідальності або внесення змін до такого договору та не може становити більше ніж 10 млн. неоподатковуваних мінімумів доходів громадян на момент укладення договору страхування відповідальності або внесення змін до нього.

10. Страхові тарифи за договорами страхування відповідальності обчислюються страховиком математичними, статистичними та/або економічними методами з урахуванням статистики настання страхових випадків та ймовірного розміру збитків, характеристик об'єкта страхування, розміру франшизи та інших умов страхування відповідно до методики розрахунку страхових тарифів страховика.

Розмір страхової премії, яка підлягає сплаті згідно з договором страхування відповідальності, визначається шляхом множення страхової суми за договором страхування відповідальності на визначений страховий тариф.

Страхова премія сплачується одноразово у строки, визначені договором страхування відповідальності. Днем сплати страхової премії є день надходження коштів на рахунок страховика.

11. У разі настання страхового випадку щодо заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу внаслідок аварії, пожежі чи технічних неполадок протягом строку дослідно-промислового та промислового видобування і використання газу (метану) вугільних родовищ страхова виплата здійснюється в порядку та на умовах передбачених договором страхування відповідальності.

Сума страхової виплати не повинна перевищувати розміру прямого збитку, якого зазнала потерпіла третя особа.

Безумовна франшиза за кожним страховим випадком щодо заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу встановлюється у розмірі, передбаченому договором страхування відповідальності, але не більше 0,5 відсотка розміру страхової суми за таким договором.

12. Договір страхування відповідальності укладається у письмовій формі строком не менше ніж на один рік, дія такого договору поширюється виключно на територію України.

13. Під час укладення договору страхування відповідальності страхувальник зобов'язаний подати страховику необхідну інформацію про відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику (визначення ймовірності та вірогідності настання страхового випадку і розміру можливих збитків), та/або надати йому іншу інформацію, що має істотне значення для прийняття страховиком рішення про укладення договору страхування відповідальності, та/або про розмір страхової премії за договором страхування відповідальності.

14. Для отримання страхової виплати страхувальник подає страховику заяву про здійснення страхової виплати у зв'язку із настанням страхового випадку, до якої додаються копії:

- 1) договору страхування відповідальності;

2) документів, що підтверджують факт та обставини настання страхового випадку і розмір заподіяної шкоди (збитку).

Умови договору страхування відповідальності можуть передбачати здійснення страхової виплати потерпілій третій особі, визначеній у договорі страхування відповідальності, якій внаслідок настання страхового випадку була заподіяна шкода (збитки) або страхувальнику, який за попередньою згодою страховика, самостійно відшкодував потерпілій третій особі заподіяну шкоду (збитки).

Відшкодування страхувальником заподіяної шкоди (збитків) потерпілій третій особі, за згодою страховика, є підставою для отримання страхувальником страхової виплати. В цьому випадку для отримання страхової виплати, страхувальник надає страховику документи, що підтверджують здійснення такого відшкодування.

15. Страховик здійснює страхову виплату відповідно до умов договору страхування відповідальності на підставі заяви, поданої страхувальником (його правонаступником) або потерпілою третьою особою, згідно з пунктом 14 цих Порядку та умов, та рішення про визнання випадку страховим та здійснення страхової виплати (страхового акта, що складається страховиком у формі, визначеній страховиком).

Страховик, який отримав заяву про здійснення страхової виплати від визначеної договором страхування відповідальності потерпілої третьої особи, зобов'язаний повідомити таку особу про необхідність подання страховику документів згідно з переліком, визначеним у договорі страхування відповідальності, що підтверджують факт та обставини настання страхового випадку, розмір заподіяної шкоди (збитку), а також надати перелік таких документів та інформацію про форму, спосіб порядок їх подання.

Рішення про виплату або відмову у страховій виплаті страховик повинен прийняти протягом 15 робочих днів з дати надходження необхідних документів.

Страховик здійснює страхову виплату протягом 10 робочих днів з дати прийняття рішення про його виплату.

Про відмову у страховій виплаті страховик письмово повідомляє страхувальника та/або потерпілу третю особу протягом трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення з обґрунтуванням причини такої відмови.

16. Страховик має право відмовити у здійсненні страхової виплати у випадках, передбачених частиною другою статті 104 Закону України «Про страхування».

Відмову страховика у здійсненні страхової виплати може бути оскаржено страхувальником у судовому порядку.

17. Дія договору страхування відповідальності припиняється та договір втрачає чинність за згодою сторін, а також у випадках, передбачених статтею 105 Закону України «Про страхування».

18. Спори, що виникають при страхуванні відповідальності, вирішуються в судовому порядку.

Начальник Управління кругової економіки та надрокористування

Юлія РАДЧЕНКО